

FAGFORBUNDET | Yrkesseksjon samferdsel og teknisk

Trygg på jobben

– med tariffavtale for dyrepleiere
og klinikkassistenter

Fagforbundets kompetansesentre kan hjelpe dere med å inngå tariffavtale.

Her finner dere dem:

AGDER

Post-/besøksadresse:

Senterveien 30, 4790 Lillesand

E-post:

kompetansesenter_agder@fagforbundet.no

Telefonnummer:

948 20 124

INNLANDET

Post-/besøksadresse:

Storgata 150, 2390 Moelv

E-post:

kompinnlandet@fagforbundet.no

Telefonnummer:

23 06 47 50

MØRE OG ROMSDAL

Post-/besøksadresse:

Grandfjæra 24 A, 6415 Molde

E-post:

kompetansesentermr@fagforbundet.no

Telefonnummer:

948 38 720

NORDLAND

Postadresse:

Nyholmsgata 15, 8005 Bodø

Besøksadresse:

Nyholmsgata 13 (2. etg.), Bodø

E-post:

kompetansesenter_i_nordland@fagforbundet.no

Telefonnummer:

94820649

OSLO

Postadresse:

Postboks 8714, Youngstorget, 0028 Oslo

Besøksadresse:

Apotekergata 8, Oslo

Epost:

kompetansesenteret.i.oslo@fagforbundet.no

Telefonnummer:

23 06 46 60

ROGALAND

Postadresse:

Jens Zetlitzgt. 21, 4008 Stavanger

Besøksadresse:

Folkets Hus, Løkkeveien 22, Stavanger

E-post:

kompetansesenter_stavanger@fagforbundet.no

Telefonnummer:

51 84 00 00

TROMS OG FINNMARK

Postadresse:

Postboks 6222, Langnes, 9292 Tromsø

Besøksadresse:

Storgata 142/148, Tromsø

Epost:

Kompetansesenter_tromso@fagforbundet.no

Telefonnummer:

77 66 23 00

TRØNDELAG

Post-/besøksadresse:

Olav Tryggvasons gt 5, 7011 Trondheim

E-post:

Kompetansesenter_Trondelag@fagforbundet.no

Telefonnummer:

73 87 41 20

VESTFOLD OG TELEMAR

Post-/besøksadresse:

Kammerherreløkka 2 (3. etg.), 3915 Porsgrunn

E-post:

kompetansesenter_vt@fagforbundet.no

Telefonnummer:

94 83 26 57

VESTLAND

Postadresse:

Postboks 54 Nygårdstangen, 5838 Bergen

Besøksadresse:

Bjørnsgate 1 (6. etg.), Bergen

E-post:

bergenskontoret@fagforbundet.no

Telefonnummer:

55 59 48 60

VIKEN

Post-/besøksadresse:

Storgata 33 C, 0184 Oslo

E-post:

kompviken@fagforbundet.no

Telefonnummer:

23 06 47 50

Dette er Fagforbundet

- Landets største arbeidstakerorganisasjon med over 400 000 medlemmer.
- Fagforbundet er en demokratisk organisasjon, styrt av medlemmene.
- Skal sikre medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår.
- Vil styrke og videreutvikle velferdsstaten.
- Forbundet organiserer arbeidstakere i kommunale, fylkes kommunale, statlige, private og andre offentlige virksomheter. Fagforbundet organiserer også arbeidstakere i sykehusene, inkludert alle støtte funksjoner.
- Yrkesaktive medlemmer betaler normalt 1,20 prosent av lønna, pluss forsikring i fagforeningskontingent. Pensjonister, lærlinger og studenter har egne vilkår. Deler av kontingenten kan trekkes fra på skatten.

Se mer på **fagforbundet.no**

Medlemsfordeler

- Rundt 17 000 tillitsvalgte ivaretar dine lønns- og arbeidsforhold.
- Juridisk hjelp i saker knyttet til arbeids forholdet ditt.
- Landets beste hjemforsikring, LOfavør innboforsikring.
- Gode forsikringsordninger gjennom LOfavør.
- Stipendordning til etter- og videreutdanning.
- Tilbud om faglig utvikling, temadager og kurs.
- Yrkesfaglige temahefter.
- Nye medlemmer får tilbud om en kombinert livs-, uføre- og ulykkes-forsikring. Denne kan du reservere deg mot.
- Fagbladet gratis i posten.

Foto: High and Low

Hvorfor er det viktig med tariffavtale?

Fagforbundet jobber for å få opprettet tariffavtaler på alle dyreklinikker hvor vi har medlemmer. En tariffavtale forplikter arbeidsgiver og deg til å følge overenskomsten for dyrepleiere. Mange medlemmer opplever at arbeidsgivere er negative både til å opprette og følge tariffavtalen. Dette er en situasjon vi vil til livs.

«Lønna er bedre enn tariff»

Argumentet om at en ikke trenger tariffavtale fordi en har høyere lønn enn tariffen, er uriktig. Tariffavtalen er en mistelønnsavtale med lokal forhandlingsrett på klinikkene. Det vil ikke være tariffstridig å forhandle fram høyere lønn ved klinikken du jobber for. Det som derimot er tariffstridig, er å unnlate å følge tariffavtalens bestemmelser – som femukers ferie og betaling for overtid, kurs, bevegelige helligdager og ubekvem arbeidstid. Det er også tariffstridig å nekte tillitsvalgte fri med lønn for å ivareta sine oppgaver.

Samfunnsansvarlige organisasjoner

Klinikker hvor arbeidsgiver er medlem i NHO bør det være en enkel sak å opprette tariffavtaler. Hovedorganisasjonene LO og NHO er med på å sikre at våre medlemmer, arbeidstakerne, og arbeidsgiverne ikke opptrer slik at det svekker den andre partens interesser.

For medlemmer i Fagforbundet som har arbeidsgivere utenfor NHO, vil vi kreve en tilslutningserklæring. I disse tilfellene må arbeidsgiver slutte seg til den eksisterende avtalen, uten at de er med i en organisasjon som deltar i forhandlingene om den.

Streikerett – som siste utvei

Kravet om tariffavtale er grunnleggende i norsk arbeidsliv. Dersom arbeidsgiver motsetter seg, har vi rett til lovlig streik. Først skal offentlig meklingsmann mekle. Skulle likevel streik være nødvendig, vil vi støtte medlemmene fullt ut.

En tariffavtale er noe Fagforbundet krever for sine medlemmer. Hvis det oppstår diskusjoner om dette på din arbeidsplass, er det viktig at du og dine kolleger lar deres tillitsvalgte føre debatten videre.

Hovedavtalen LO-NHO

I bedrifter med tariffavtale gjelder Hovedavtalen mellom LO og NHO. I denne slås det fast at det skal velges en tillitsvalgt som skal være talsperson og tas med i alle viktige beslutninger på arbeidsplassen. Tillitsvalgt har rett til kurs og nødvendig fri med lønn for å ivareta dette vervet. De ansattes mening skal bli hørt.

Ti prosent av de ansatte skal være organisert for at vi kan kreve tariffavtale. Det kan komme fellesutgifter til blant annet pensjon for alle ansatte ved inngåelse av tariffavtale. Fellesordningene er organisasjonene NHO og LO enige om, og eventuell kritikk av et slikt system bør rettes til organisasjonene og ikke enkeltmedlemmer.

Foto: Anita Amtnen

Med tariffavtale	Uten tariffavtale
<p>Lønn</p> <p>Hvis du har tariffavtale regulerer den hvor mye du skal tjene når du jobber. Tariffavtalen sikrer deg altså en garantilønn. Lokalt kan dere avtale høyere lønn ut over garantisatsene.</p>	<p>Det finnes ingen lov som bestemmer hva du skal ha i lønn. Arbeidsmiljøloven forteller at du skal ha lønn, men den sier ikke hvor mye eller lite du skal tjene. Du må avtale alt selv – og arbeidsgiver bestemmer din videre lønnsutvikling.</p>
<p>Godtgjøring høytidsdager</p> <p>Tariffavtalen sikrer deg ordinær lønn på alle høytidsdager.</p>	<p>For de som er uten tariffavtale gir lov om 1. og 17. mai kun rett til lønn .</p>
<p>Diverse tillegg/ ubekvemstillegg</p> <p>Med tariffavtale er du sikret bestemte tillegg ved arbeid på ubekvemme tider av døgnet.</p>	<p>Arbeidsmiljøloven gir deg ingen rett til slike tillegg. Ubekvemstillegg er du altså kun garantert ved at du og dine kolleger er organiserte og har tariffavtale.</p>
<p>Arbeidsavtaler</p> <p>Som fagorganisert med tariffavtale kommer tariffavtalens bestemmelser i tillegg til arbeidsavtalen. Den sikrer både arbeidsgiver og arbeidstaker et trygt regelverk å forholde seg til.</p>	<p>Alle har etter Arbeidsmiljøloven krav på skriftlig arbeidsavtale som fastsetter arbeidstid, lønn, og oppsigelsestid.</p>

Med tariffavtale	Uten tariffavtale
<p>Arbeidstid Som fagorganisert med tariffavtale har du 37,5 timers arbeidsuke.</p>	<p>Er du uorganisert eller står uten tariffavtale er det Arbeidsmiljøloven som gjelder, og den sier maksimalt 9 timers arbeidsdag/40-timers arbeidsuke.</p>
<p>Betaling for overtid Som fagorganisert med tariffavtale vil du få 50 eller 100 prosent i overtidsbetaling, avhengig av når du jobber.</p>	<p>Arbeidsmiljøloven sikrer deg bare 40 prosent overtidsbetaling ut over 40 timers uke.</p>
<p>Ferie Alle med tariffavtale på arbeidsplassen har rett til fem uker ferie. Den femte ferieuka er en ordning som LOs medlemmer og tillitsvalgte har kjempet fram.</p>	<p>Har du ikke tariffavtale har du kun rett til «minsteferie», det vil si fire uker ferie + én dag.</p>
<p>Feriepenger Siden alle med tariffavtale har fire ekstra feriedager kompenseres de ekstra feriedagene med en høyere feriepengesats. Feriepengesatsen er derfor 12 prosent på arbeidsplasser med tariffavtale.</p>	<p>Feriepengesatsen for uorganiserte uten tariffavtale på arbeidsplassen er lik lovens minstesats, altså 10,2 prosent.</p>

Med tariffavtale	Uten tariffavtale
<p>Etter- og videreutdanning Hvis du er medlem i Fagforbundet kan du søke LO og Fagforbundet om støtte til etter- og videreutdanning.</p>	<p>Ordningen gjelder bare for medlemmer.</p>
<p>Økonomisk sluttvederlag Har du tariffavtale på jobben har du rett til sluttvederlag etter at du har fylt 50 år og har ti år i bedriften. Dette får du ved uførhet, oppsigelse eller konkurs.</p>	<p>Du har ingen rett til økonomisk sluttvederlag gjennom lovverket.</p>
<p>Pensjon Ordningen med avtalefestet pensjon (AFP) er en del av tariffavtalen for deg som er organisert. Den gir ansatte i bedrifter med tariffavtale rett til en høyere pensjon allerede ved 62 år.</p>	<p>Har du ikke tariffavtale er det Folketrygdens regler som gjelder.</p>
<p>Permitteringer Skal bedriften gå til permitteringer av sine ansatte gir tariffavtalen bestemte regler og frister.</p> <p>Tariffavtalen påbyr også drøftelsesmøter mellom tillitsvalgte og ledelse.</p>	<p>En egen lov regulerer lengden av permitteringer. Kontakt NAV ved spørsmål.</p>

Med tariffavtale	Uten tariffavtale
<p>Oppsigelse</p> <p>Med en fagforening på arbeidsplassen gjelder bestemte regler både om informasjonsplikt og rett til å ha med tillitsvalgte på møter med arbeidsgiveren. Som fagorganisert får du hjelp til å vurdere om du er usaklig oppsagt og du får hjelp under forhandlingsmøtet. Etter nærmere saksforberedelser får du gratis juridisk bistand dersom saken din havner i retten.</p>	<p>Er du ikke medlem gjelder Arbeidsmiljøloven. Du må selv kontakte advokat og foreta vurdering. Ut fra din egen økonomiske situasjon må du avgjøre om du vil ta saken inn i rettsapparatet.</p>
<p>Forsikring/LOfavor</p> <p>Fagforbundets medlemmer er dekket av LOfavor kollektiv hjemforsikring og gruppelivsforsikring (dekker både innbo og reise til og fra jobb). Dette er en av landets beste forsikringsordninger. LOfavor tilbyr flere forsikringer, banktjenester og en rekke rimelige medlemsfordeler. Se www.lofavor.no eller ring 815 32 600</p>	<p>Er du uorganisert må du tegne private forsikringer.</p>
<p>Informasjon</p> <p>Fagforbundets medlemsblad «Fagbladet» kommer elleve ganger i året med spesialsider for de ulike yrkesgruppene. I tillegg får tillitsvalgte bladet «Oss tillitsvalgte» elleve ganger i året.</p>	<p>Gjelder bare medlemmer.</p>

Sterkere med – enn uten

Noen hevder det er umoderne å være fagorganisert. De sier at de lovpålagte ordningene er så gode at det ikke er behov for fagbevegelsen at vi har kommet over den perioden da vi måtte kjempe for rettigheter, og at det moderne samfunnet må gå videre. Oversikten vår viser noe annet.

Du ville vel ikke gitt fra deg alle rettighetene du som fagorganisert med tariffavtale har, bare for å føle deg mer «moderne»? Enkelte arbeidsgivere sier at lønna følger tariffen enten du er organisert eller ei, og hevder at det ikke er noen vits i å være organisert – at «vi nok skal bli enige du og jeg».

Om ikke arbeidstakere fortsetter å organisere seg vil de tariffestede ordningene forsvinne. Uten å være mange bak kravene vil fagbevegelsen miste sin styrke. Derfor vil vi gjerne ha deg som medlem. Du står **sterkere med – enn uten**.

Slik går du fram

Fagforbundet oppretter hvert år tariffavtaler på forskjellige arbeidsplasser. En tariffavtale er den beste måten å sikre egne og andres lønns- og arbeidsvilkår på. Slik går du fram for å gjøre en forskjell på din arbeidsplass.

Første skritt:

Snakk med de andre

Aller først må du snakke med andre på jobben som kan tenke seg å få tariffavtale. Er det noen som ikke vet hva en tariffavtale er, så forklar det. Prøv å få dine kolleger til å melde seg inn i fagforeninga.

Andre skritt:

Kontakt

Ta kontakt med din lokale fagforening eller Fagforbundets nærmeste kompetansesenter (se kontaktinformasjon på side 2). Da får du hjelp til å planlegge arbeidet videre.

Tredje skritt:

Finn en tillitsvalgt

Velg en tillitsvalgt eller en kontaktperson på arbeidsplassen. Hold tett kontakt med din lokale fagforening.

Fjerde skritt:

Verving

Planlegg hvordan du best kan få så mange som mulig til å melde seg inn i fagforeninga. Synliggjør hva dere kan oppnå ved å være fagorganisert med tariffavtale. Når dere skal forhandle om tariffavtale er det en fordel at flertallet av de ansatte er medlem i Fagforbundet.

Femte skritt:

Papirarbeid

Fagforbundet har rutiner for å melde inn medlemmer fortløpende. Når tida er inne og dere er mange nok, reises kravet om tariffavtale fra Fagforbundet gjennom deres kompetansesenter.

Sjette skritt:

Samhold viktig

Det er viktig å være forberedt på at arbeidsgiver kan ha innvendinger mot å inngå tariffavtale. En tariffavtale koster arbeidsgiveren penger, og gir ansatte mer innflytelse. Reagerer arbeidsgiver negativt på kravet om tariffavtale, er det viktig at dere står sammen og viser dette, slik at arbeidsgiver forstår at det i framtida blir en fagforening med egne tillitsvalgte på arbeidsplassen. Partene må da forholde seg til en tariffavtale i to deler, overenskomsten og Hovedavtalen.

Syvende skritt:

Når det trekker ut

Noen ganger gjør arbeidsgiver alt for å hindre at en tariffavtale kommer på plass. Skjer det, er det lovfestede regler og frister som regulerer veien videre. Før en streik kan iverksettes, skal man blant annet innom meklingsmannen, som vil gjøre alt for å hindre streik. Oppstår en tilspisset situasjon er det spesielt viktig at alle ansatte snakker sammen, er gode kolleger og opptrer ryddig. Det er bare arbeidsgiver som tjener på at ansatte blir uenige seg i mellom. Det er organisasjonsfrihet i Norge, og de som ikke vil fagorganisere seg skal ikke presses.

Åttende og siste skritt:

Tariffavtale er etablert, og Fagforbundet arbeider videre

Når tariffavtalen er på plass, tilbyr Fagforbundet kurs og opplæring slik at dere får mest mulig ut av fagforeninga og tariffavtalen. Hovedavtalen er innført og sikrer medbestemmelse og innflytelse. Fagforbundet har et solid organisasjonsapparat og kompetente ansatte, som skal hjelpe og støtte medlemmene og de tillitsvalgte.

Omtanke · Solidaritet · Samhold

Vil du bli medlem i Fagforbundet?

Gå inn på fagforbundet.no/bli-medlem

FAGFORBUNDET